

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Zwiększenie obrotu bezgotówkowego
Urząd bez gotówki

Program „Od papierowej do cyfrowej Polski”

Cel Programu - rozwój e-państwa i cyfryzacja gospodarki.

Program wpisuje się w Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, która zakłada, że nowoczesna e-administracja jest koniecznym elementem sprawnego państwa, czyli podstawy zrównoważonego rozwoju.

Wizja

- **Poprawa funkcjonowania i lepsze wykorzystanie infrastruktury publicznej**
- **Bardziej efektywne wypełnianie swoich funkcji przez państwo**
- **Zapewnienie warunków dla rozwoju innowacyjnej i konkurencyjnej gospodarki**

Co to oznacza w praktyce

Paperless

W przeciągu **5 lat**
50% obywateli załatwia **80%**
swoich spraw przez Internet

Cashless

W przeciągu **5 lat**
udział **pieniądza gotówkowego**
spadnie z **21,5%** do **~15%**

Program „Od papierowej do cyfrowej Polski”

1	Wygoda dla obywateli	<ul style="list-style-type: none">Według Diagnozy Społecznej 2013-2014, 65% Polaków deklaruje chęć korzystania z obsługi internetowej w obszarze spraw publicznych	
2	Szybsze i tańsze procesy	<ul style="list-style-type: none">Zdalne załatwianie spraw to mniejsza czasochłonność zarówno dla obywatela jak i administracji publicznejOgraniczenie kosztów związanych z scyfryzowanymi procesami (np. dzięki internetowym wnioskom zamiast papierowych)	
3	Zwiększenie wpływów podatkowych	<ul style="list-style-type: none">Luka podatkowa VAT szacowana jest na ok. 3% PKB w 2015 r. Powrót do sytuacji z 2007 r., kiedy luka w VAT była najniższa i wynosiła 0,6% PKB, mógłby przynieść budżetowi państwa ponad 42 mld złotych dodatkowych wpływów	
4	Zmniejszenie szarej strefy	<ul style="list-style-type: none">Według Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową w 2016 roku szara strefa będzie stanowiła w Polsce 19,7% PKB – zwiększenie obrotu bezgotówkowego utrudni działalność w szarej strefie	
5	Nowoczesny wizerunek	<ul style="list-style-type: none">Cyfryzacja i rozwój e-usług publicznych buduje wizerunek nowej, innowacyjnej polskiej gospodarkiNowoczesny wizerunek to promocja polskiej gospodarki oraz szansa na nowe inwestycje	

Program „Od papierowej do cyfrowej Polski”

Cele

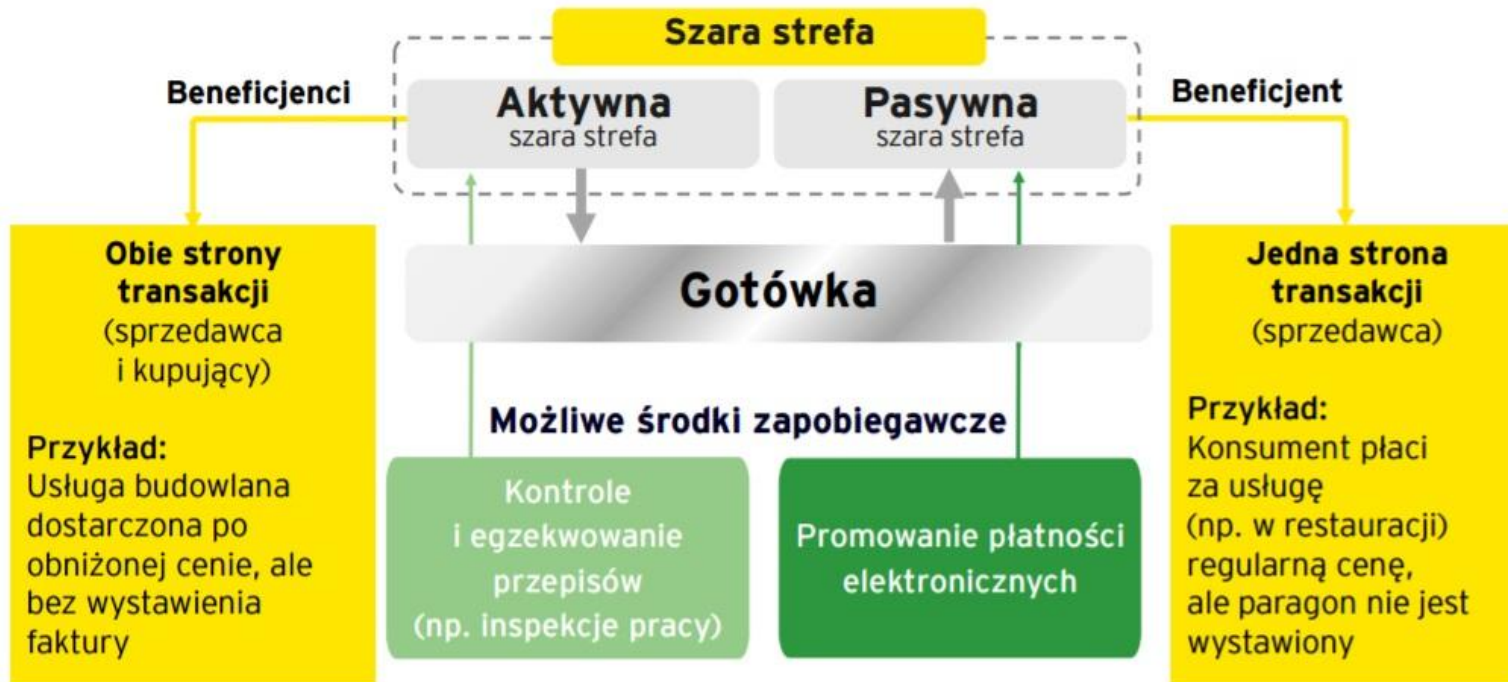

Zmiana relacji udziału procentowego liczby dokonywanych w kraju transakcji bezgotówkowych względem gotówkowych z 20/80 na 80/20.

Szara strefa w Polsce

Podział szarej strefy w zależności od roli płatności gotówkowych

- ▶ „Pasywna szara strefa (ang. *passive shadow economy*)” - gdzie gotówka jest przyczyną
- ▶ „Aktywna szara strefa (ang. *committed shadow economy*)” - gdzie gotówka jest konsekwencją

Źródło: Opracowanie EY Polska

Szara strefa w Polsce

Tablica 5.3. Szacunki rozmiarów szarej strefy (w ujęciu GUS) w PKB w latach 2012–2016

	2012	2013	2014	2015	2016
PKB (mld PLN) (GUS do 2014; 2015 - prognoza MF)	1 629	1 656	1 719	1 790	1 888
Gospodarka nieobserwowana (mld PLN) (GUS do 2013, od 2014 szacunki IBnGR)	228	240	234	240	260
Udział szarej strefy (GUS do 2013, od 2014 szacunki IBnGR)	14,0%	14,5%	13,6%	13,4%	13,8%

Źródło: GUS, Ministerstwo Finansów, szacunki IBnGR.

Tablica 5.4. Szacunki rozmiarów szarej gospodarki (w ujęciu IBnGR) w polskiej gospodarce w latach 2012–2016 (mld PLN)

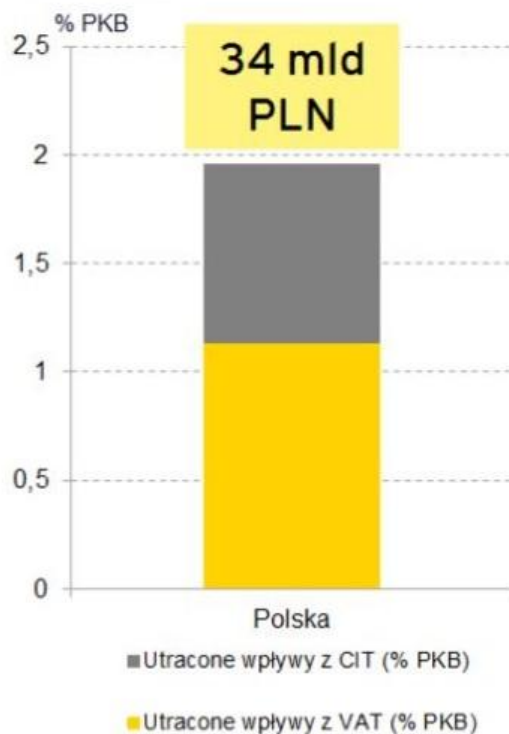
	2012	2013	2014	2015	2016
Gospodarka nieobserwowana (GUS)	228	240	234	240	260
z tego:					
Szara gospodarka (1)	215	227	220	226	245
Działalność nielegalna (2)	13	13	14	14	15
Doszacowania IBnGR (3)	147	112	126	129	139
Szara strefa (ujęcie IBnGR) (1+2+3)	375	352	360	368	399
PKB skorygowany o szarą strefę w ujęciu IBnGR	1776	1768	1845	1919	2027
Udział szarej strefy w skorygowanym PKB	21,1%	19,9%	19,5%	19,2%	19,7%

Źródło: GUS, Ministerstwo Finansów, szacunki IBnGR.

Szara strefa w Polsce

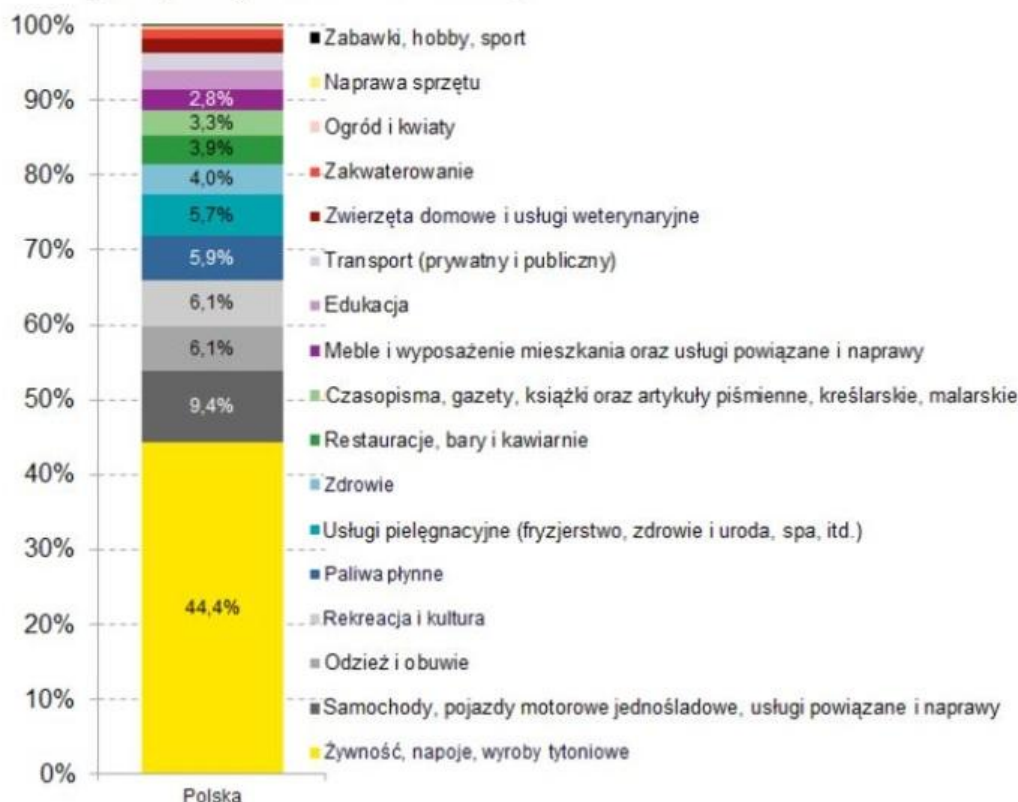
Pasywna szara strefa w Polsce - utracone dochody sektora finansów publicznych i struktura sektorowa

A Utracone wpływy podatkowe (VAT i CIT) z powodu pasywnej szarej strefy, 2014.

Źródło: Obliczenia EY Polska.

B Struktura sektorowa pasywnej szarej strefy (klasyfikacja własna EY Polska)

Ograniczenie pasywnej szarej strefy

Pasywną szarą strefę można ograniczyć m.in. poprzez:

- promocję płatności bezgotówkowych,
- wprowadzanie administracyjnych ograniczeń płatności gotówkowych,
- rozwój infrastruktury płatniczej.

MINISTERSTWO
ROZWOJU

FROB
FUNDACJA ROZWOJU
OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

Wpływy do budżetu państwa

Działania regulacyjne

Wpływ na budżet i społeczeństwo

Obowiązek posiadania i korzystania z terminala POS

Zmiana wyniku netto sektora finansów publicznych¹

Zmiana pasywnej szarej strefy¹

(mln zł)

(% PKB)

Wszystkie sektory z pasywną szarą strefą

Żywność, napoje, wyroby tytoniowe

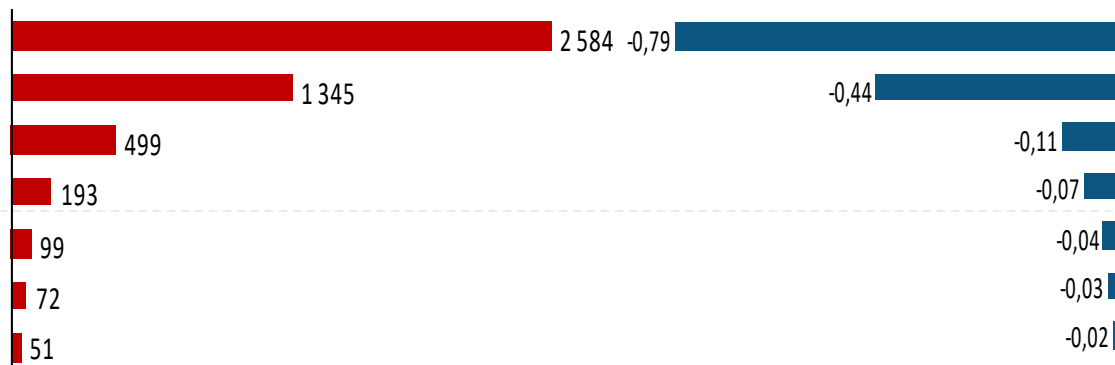
Paliwa płynne

Restauracje, bary kawiarnie

Zakwaterowanie

Rekreacja i kultura

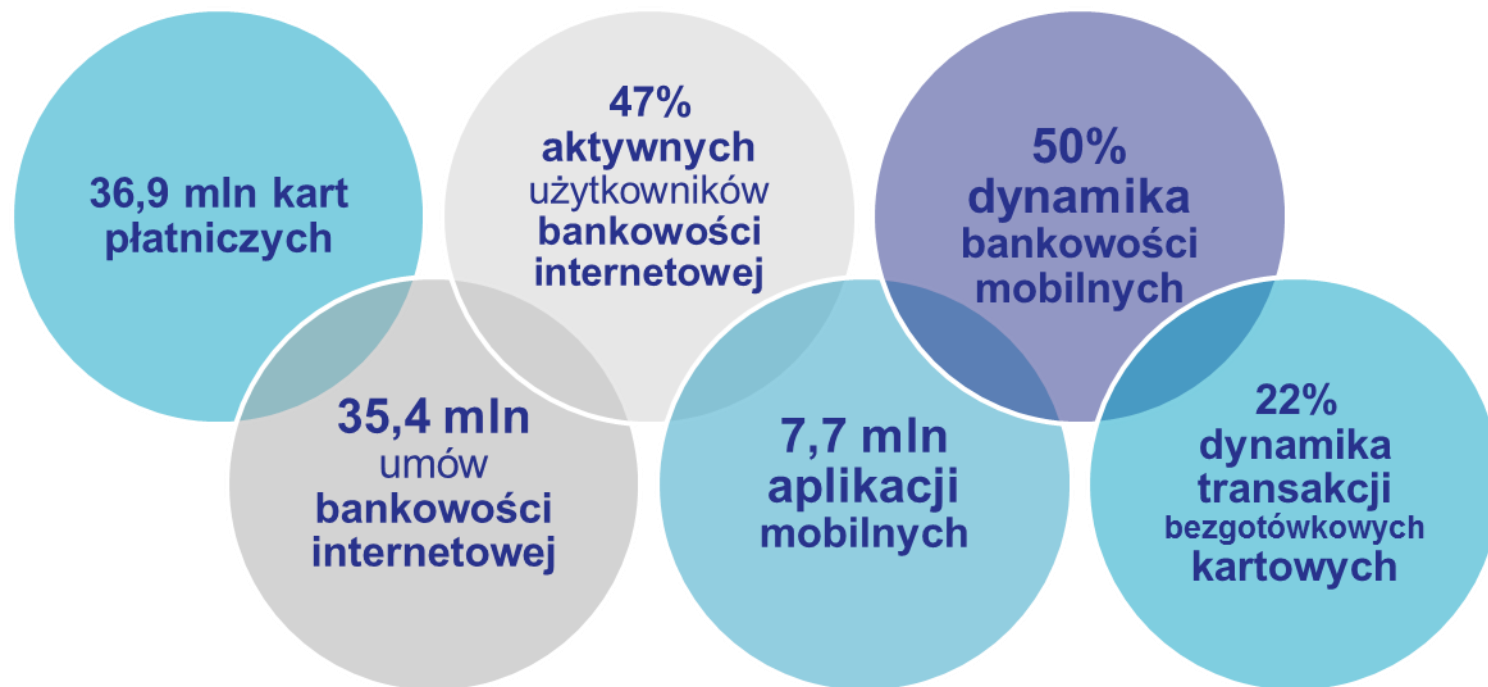
Transport

Stworzenie infrastruktury płatniczej powiązanej z obowiązkiem przyjmowania płatności przez przedsiębiorców może przynieść ok. 2,6 mld zł korzyści dla budżetu w skali roku¹

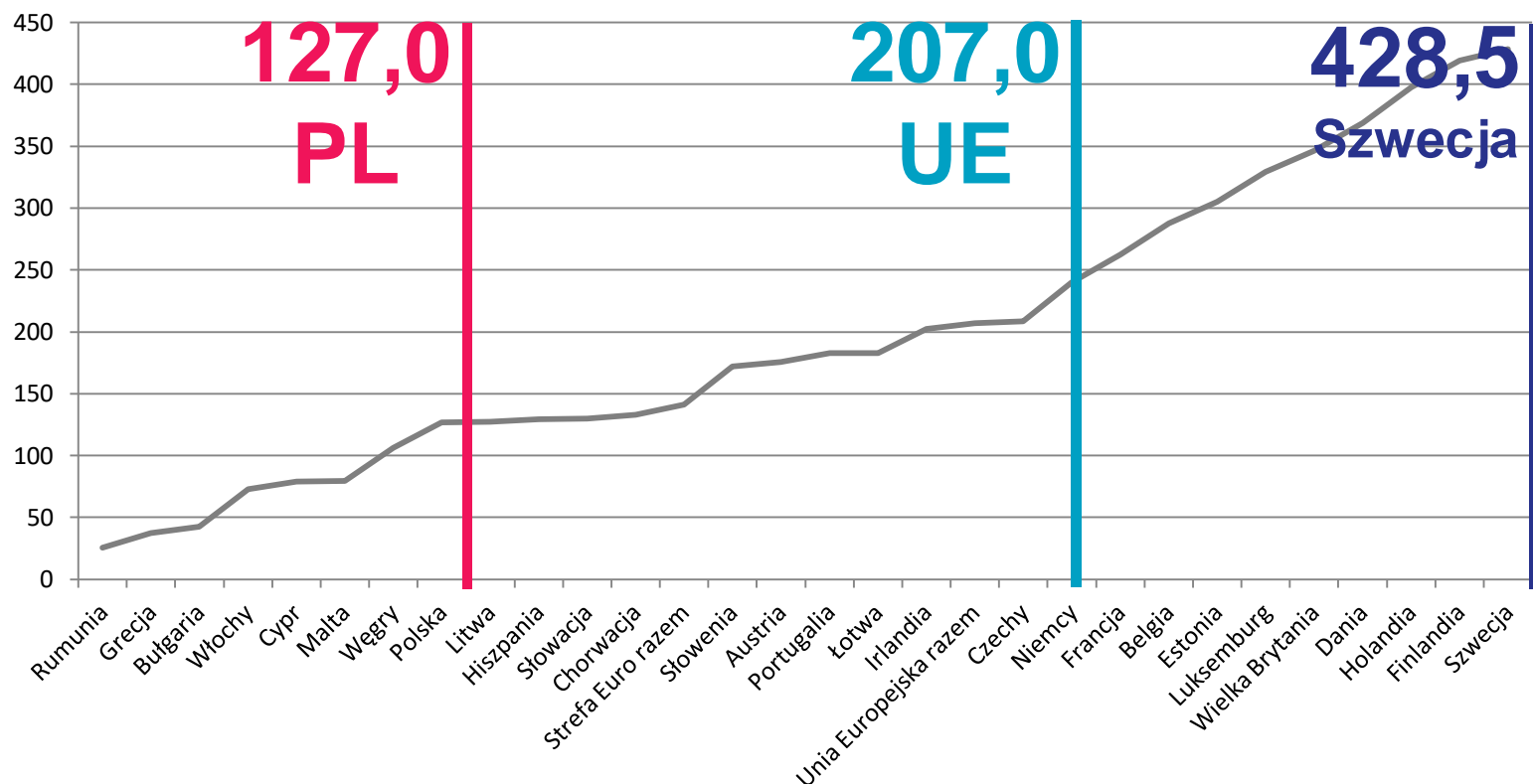
- Upowszechnienie obrotu przy konieczności informowania obywateli o akceptacji płatności bezgotówkowych
- Obowiązek oznaczenia punktu handlowego

Perspektywiczny i stale rosnący rynek bezgotówkowy

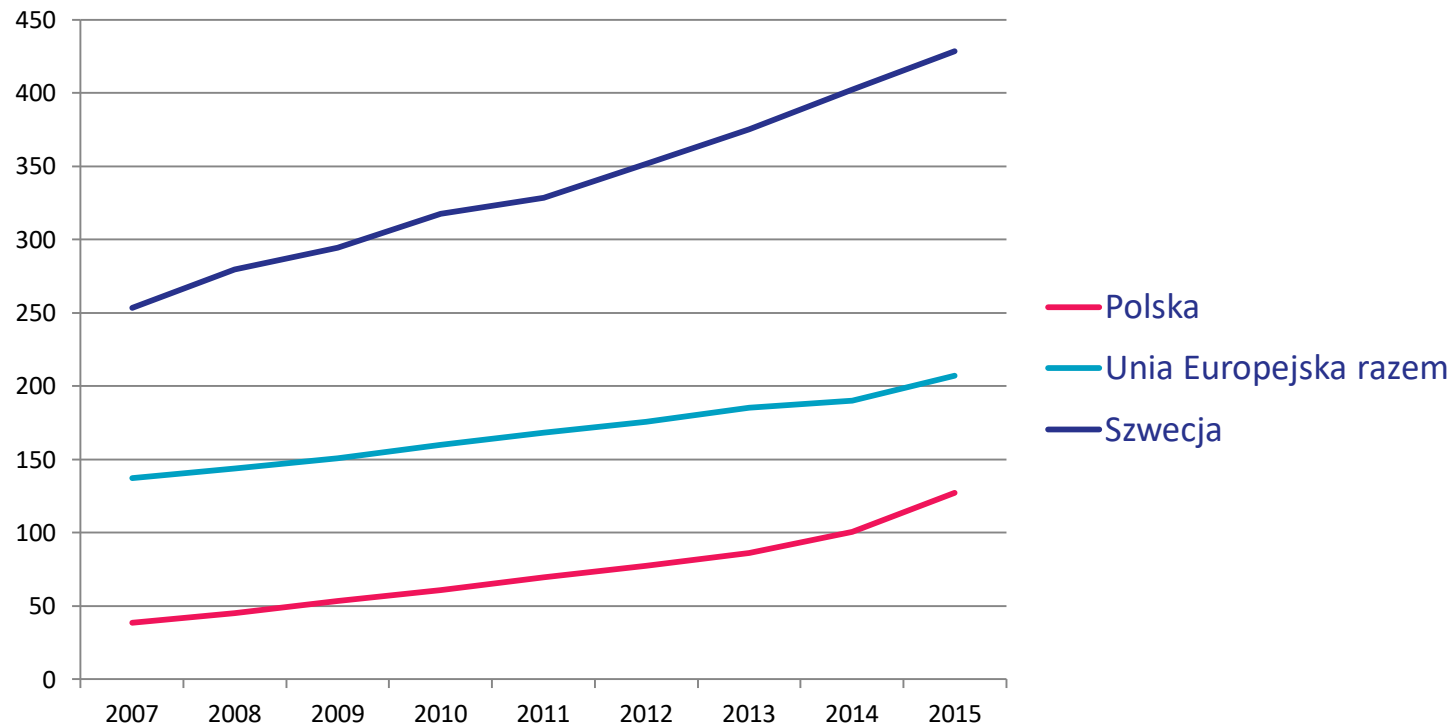
Źródło: nbp.pl (karty płatnicze), prnews.pl (bankowości mobilne), zbp.pl (raporty NetBank)

Polska na tle Unii Europejskiej – płatności bezgotówkowe

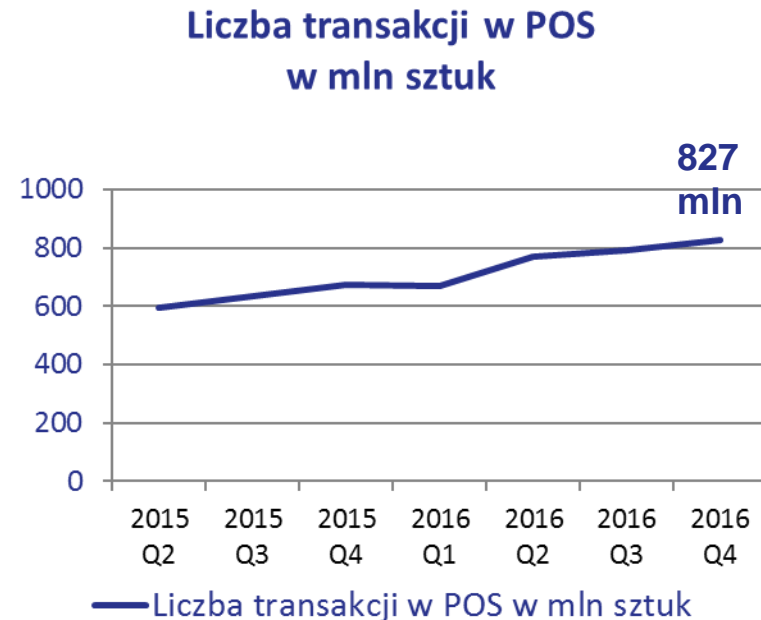
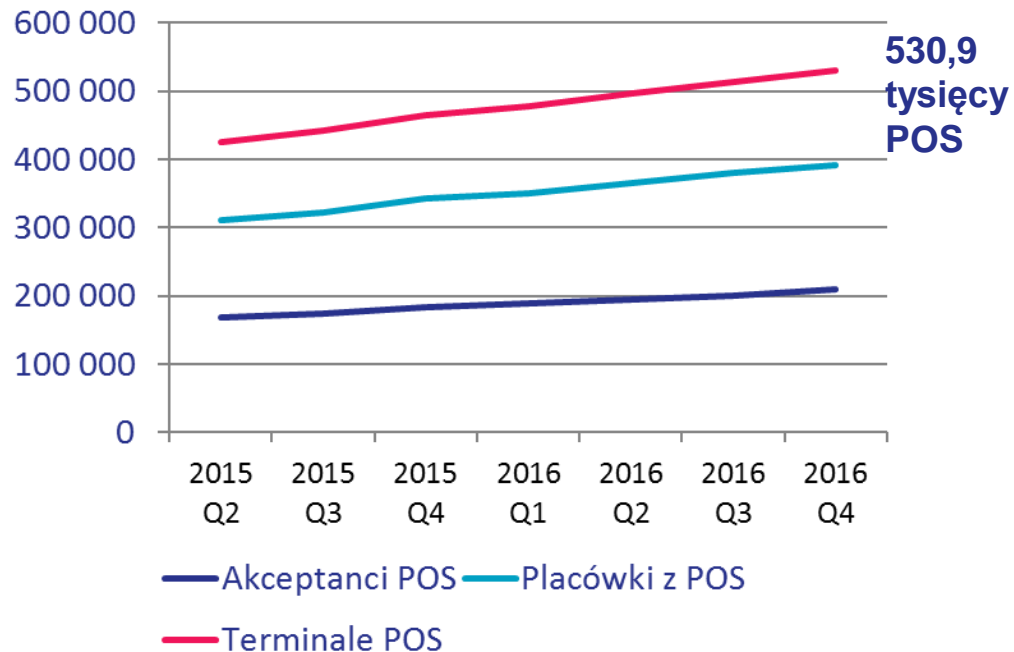
Źródło: Dane ECB. Liczba płatności (przelewy, polecenie zapłaty, karta płatnicza) na mieszkańca rocznie w 2015 r.

Rynek płatności bezgotówkowych rośnie dynamicznie w całej UE

Źródło: Dane ECB. Liczba płatności (przelewy, polecenie zapłaty, karta płatnicza) na mieszkańca rocznie w 2015 r.

Dynamiczny rozwój terminali POS i transakcji na rynku polskim

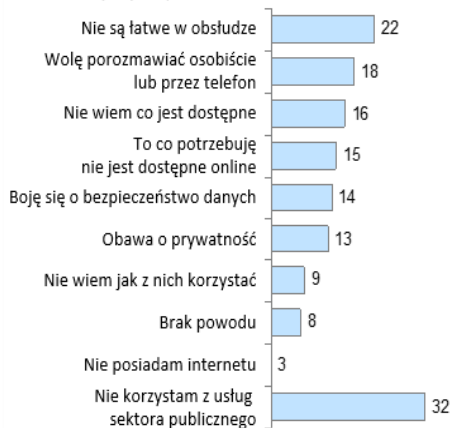
Źródło: NBP. Dane o transakcjach kartowych do 4 kwartału 2016 r. włącznie.

Polacy chcą korzystać z e-usług i e-płatności

Polacy chcą korzystać z usług publicznych online

- 2/3 obywateli deklaruje chęć korzystania z obsługi internetowej przez urzędy¹
- Równocześnie wskazują niską przyjazność już oferowanych usług online i niedostępność online tego, co potrzebują jako główne bariery²

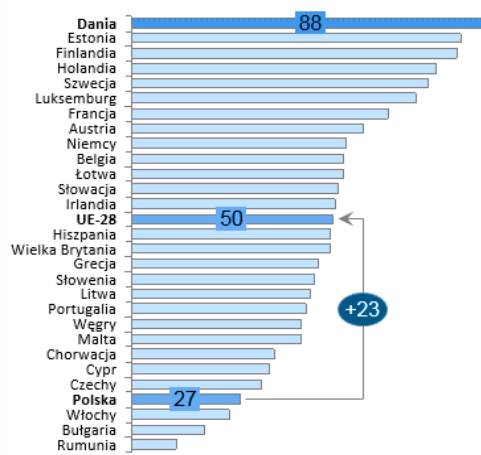
Jakie są główne dla których nie korzystasz z usług państwa online (badania międzynarodowe, % odpowiedzi, wielokrotny wybór)?

Obecnie potencjał do poprawy w tym zakresie jest istotny...

- Tylko 27% Polaków używa internetu do kontaktów z administracją publiczną
- Gorszy wynik mają jedynie Włochy, Rumunia i Bułgaria
- W Danii, która posiada najwyższy odsetek, jest to 88%³
- Nie lepiej wygląda sytuacja ze składaniem dokumentów urzędowych przez internet³

Korzystanie z Internetu w celu interakcji z administracją publiczną (% w ciągu ostatnich 12 miesięcy)

... a adopcja nowości technicznych potwierdza deklaracje Polaków

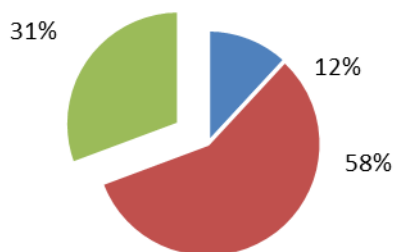
- Polacy są otwarci na nowinki technologiczne
- Innowacyjne na tle światowym rozwiązania sektora bankowego w Polsce szybko znalazły użytkowników

1. Diagnoza społeczna 2013-2014,
2. BCG Global Consumer Sentiment Barometer 2013
3. Eurostat, 2015

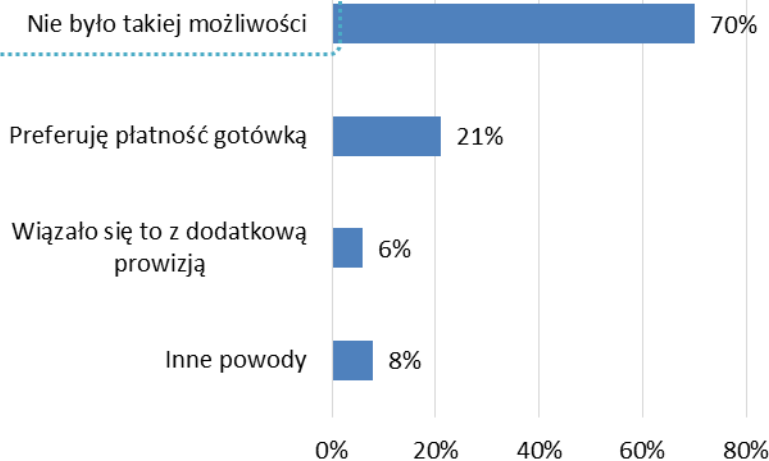
Polacy chcą korzystać z e-usług i e-płatności

Czy korzystali Państwo z płatności kartą w urzędzie administracji publicznej?

■ Tak ■ Nie ■ Nie załatwialem/am żadnej sprawy w urzędzie

Nie skorzystałem/am z płatności ponieważ

Nowoczesne urzędy potrzebują skutecznych rozwiązań

Korzyści dla instytucji

Prawo do płacenia bezgotówkowo to większa wygoda klientów

Sprawniejsza obsługa obywateli i efektywniejsza praca urzędu

Mniejsze koszty i oszczędność czasu

Urzędy postrzegane jako miejsca innowacyjne i przyjazne dla obywateli

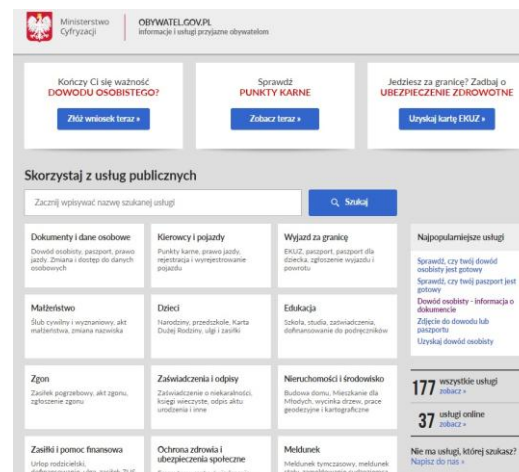
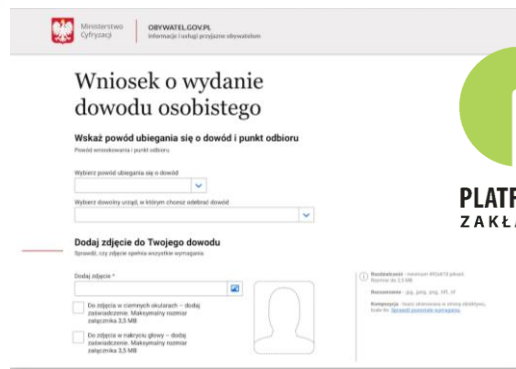
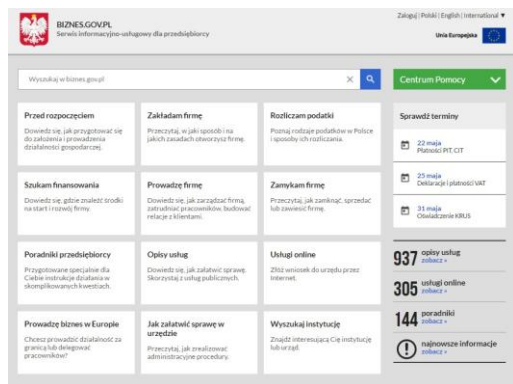

Bezpieczeństwo transakcji i klienta

Bankowość elektroniczna i e-administracja

profil
zaufany

Rozwój płatności bezgotówkowych - pilotaż

Program „Od papierowej do cyfrowej Polski”

Płatności bezgotówkowe w jednostkach administracji publicznej

- Pilotaż termin - **IV kw. 2016 / I kw. 2017 r.**,
- **130** urzędów,
- Średnia wartość transakcji **ok. 150 zł**

Gminy biorące udział w pilotażu: Gmina wiejska Klembów – niska transakcyjność

Województwo

mazowieckie

Liczba mieszkańców

ok. 9 500

Bankomat

brak

Urząd - nalepki ACQ na drzwiach i kasie

Gminy biorące udział w pilotażu: Gmina wiejska Klembów – niska transakcyjność

Województwo

mazowieckie

Liczba mieszkańców

ok. 9 500

Sklepy i ulice – w większości można płać kartą

Gminy biorące udział w pilotażu: Gmina wiejska Klembów – niska transakcyjność

Klienci

- Pozytywnie oceniają wprowadzenie terminala,
- Coraz więcej transakcji kartami (ale podczas obserwacji na 4 osoby 4 płatności gotówką)

- „Płacę gotówką bo wygodniej”,
- „Nie mogłam się przełamać do kart”,
- „Płaciłam gotówką bo za kogoś, normalnie w sklepach płacę kartą bo wygodniej na co dzień”

Urzędnik

- Płacą również starsze osoby,
- Wg urzędnika ludzie są zainteresowani, żeby płacić kartami
- Klienci dopiero się przyzwyczajają dlatego mało transakcji

Gminy biorące udział w pilotażu:

Gmina wiejska Szulborze Wielkie – zrezygnowała

Województwo

mazowieckie

Liczba mieszkańców

ok. 1 700

Bankomat

brak

Urząd

Gminy biorące udział w pilotażu: Gmina wiejska Szulborze Wielkie – zrezygnowała

Województwo

mazowieckie

Liczba mieszkańców

ok. 1 700

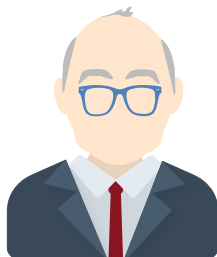

Sklepy i ulice – w niektórych można płacić kartą

Gminy biorące udział w pilotażu: Gmina wiejska Szulborze Wielkie – zrezygnowała

Urzędnik

- Większość mieszkańców ma konta w banku spółdzielczym, nie ma kart w tym banku lub ludzie ich nie używają,
- Coraz więcej transakcji kartami (ale świadczenia np. 500+ przelewami na konto),
- Czasem problemy z siecią i terminale nie mogą się połączyć,
- Przez kasę przechodzi bardzo mało pieniędzy

- „Ludzie nie mają zwyczaju płacenia kartą”,
- „Musimy mieć pieniądze na koncie najpóźniej następnego dnia”
- „W sklepach można płacić kartą”

Gminy biorące udział w pilotażu: Gmina Olecko - niska transakcyjność

Województwo

Warmińsko - mazurskie

Liczba mieszkańców

ok. 16 500

Sklepy i ulice – w większości można płacić kartą

Gminy biorące udział w pilotażu: Gmina Olecko - niska transakcyjność

Urzędnik

- Problem z podłączeniem terminala, informatyk urzędu nie mógł sobie poradzić,
- Długo trwało dostosowanie do programu F-K urzędu,
- Tylko jeden rodzaj płatności przyjmowany przez terminal,
- Dużo ludzi płaci przelewami,
- Wszędzie w mieście w sklepach można płacić kartą,
- Większość mieszkańców ma konta w banku spółdzielczym, okoliczni rolnicy również

- „Większość młodych płaci kartą”
- „Mogłoby być więcej szkoleń dla osób pracujących w kasach np. jak rozpoznawać karty, było tylko jedno szkolenie”,
- „Bank spółdzielczy w Olecku jeszcze nie ma kart zbliżeniowych”

Rozwój płatności bezgotówkowych - Program

Płatności bezgotówkowe w jednostkach administracji publicznej

Program trwa od 1 kwietnia 2017 r.

Program obejmuje:

- Urzędy miast i gmin,
- Starostwa,
- Urzędy marszałkowskie,
- Urzędy wojewódzkie,
- Policję.

Plany i projekty

- Elektroniczne faktury w zamówieniach publicznych oraz w B2B i B2C
- E-paragony klienta w jednym miejscu on-line - „paragon w komórce”
- Powszechne e-Przelewy (pay-by-link)
- E-faktury dostarczane bezpośrednio na internetowe konto bankowe
- Upowszechnienie terminali płatniczych wśród przedsiębiorców.

Program Wsparcia Obrotu Bezgotówkowego

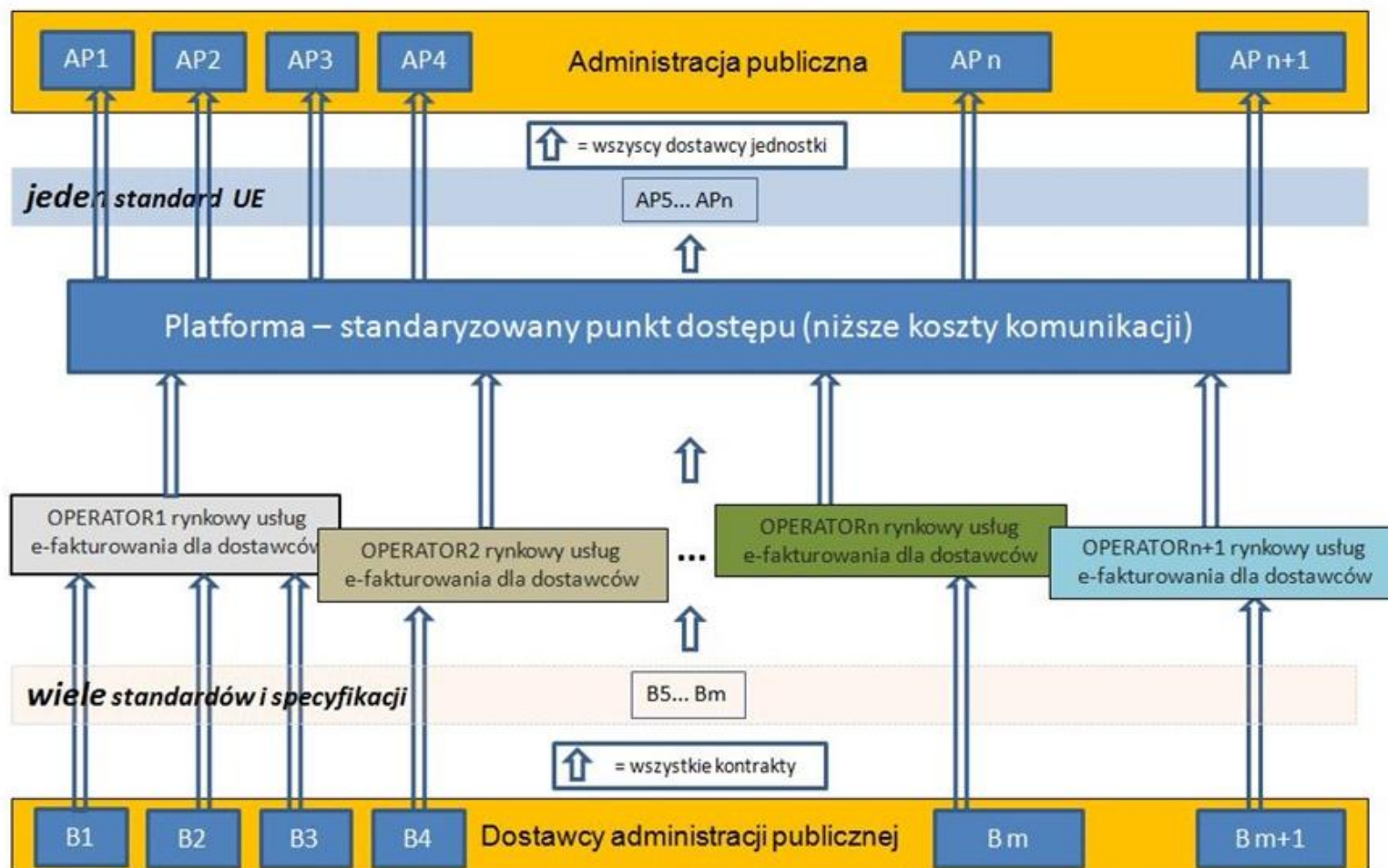
Promocja obrotu bezgotówkowego wśród uczestników Programu

- Promowanie jak największego obrotu bezgotówkowego oraz płatności bezgotówkowych
- Wsparcie dla przedsiębiorców spełniających określone warunki

Refundacja instalacji, obsługi i kosztów akceptacji

Platforma e-fakturowania w Polsce

Zadowolenie

Wygoda

Wiarygodność

**Łatwa
dostępność**

Doświadczenia obywatela i przedsiębiorcy

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Dziękuję za uwagę

Marianna Sidoroff

Departament Gospodarki Elektronicznej

Ministerstwo Rozwoju